

ĒRĢĻU APVIENĪBAS ZINAS

Ērgļu apvienības pārvaldes informatīvais izdevums Nr. 9 (188) 2022. gada septembris

Atgādinājums jubilāriem, kuri šajā gadā svin 75, 80, 85, 90, 95, 100

Lūgums attiecīgā mēneša jubilāriem līdz 15. datumam atnākt uz Sociālo dienestu Ērgļos un uzrakstīt iesniegumu pabalsta saņemšanai. Līdzī nēmt bankas konta numuru, kurā tiks ieskaitīts jubilejas pabalsts.

Tikai tiem, kuriem konta nav, iesniegumā jānorāda tālrunis (savš vai kādas uzticības personas), adrese, kurā jubilārs dzīvo.

Ja nevar atnākt, iesniegumu var uzrakstīt mājās un uzticēt kādam to ienest Sociālajā dienestā.

Pabalstu ir tiesīga saņemt persona, kura savu dzīves vietu ir deklarējusi Ērgļos, Sausnējas vai Jumurdas pagastā un pastāvīgi dzīvo tajā ne mazāk kā piecus gadus.

Precizējums augusta Ērgļu apvienības pārvaldes informatīvajā izdevumā ievietotajai informācijai par jubilaru sveikšanu.

Madonas novada Sociālā dienesta sociālā darbiniece Ērgļos **Teikma Eglīte**

*Miķeļītis bagāts vīrs,
Daudz tu vedi vezumā,
Bietes, kāļus, burkāņņus,
Kartupeļus, sīpolņņus.*

TRADICIONĀLĀ MIĶEĻDIENAS LABDARĪBAS AKCIJA „DOTS DEVĒJAM ATDODAS” JUMURDAS SAIETA ĒKĀ

Aicinām padalīties katru ar savu dārza ražu.

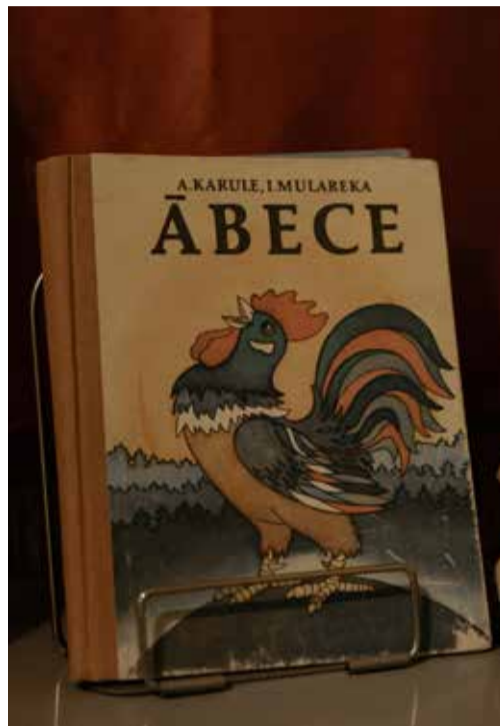
No 26. līdz 29. septembrim gaidīsīm jūs ar dališanās prieku Jumurdas pagasta Saieta ēkā.

Dāsnō Miķeļdienas ražu ziedosīm Ērgļu sociālās aprūpes centra ļaudīm.

Informācija pa tālruņņiem:

Ērika – 26439620

Agīta – 29400442

Santas Helēnas Pedeles foto

Augusta nogale liek sarosīties ikvienam, kam ir saistība ar skolu. Lai arī Sausnējas pagastā vairs neskan skolas zvans un mūsu kādreizējās izglītības iestādes pilda citas funkcijas, tomēr septembra priekšvakarā kāvējamies atmiņās par skolas laiku.

No 19. augusta Sausnējas pagasta vēstures muzejā „Lidumi” apskatāma izstāde ar septembrim raksturīgu nosaukumu: „Uz skolu!”. Izstādes eksponāti stāsta par skolas dzīvi pirms daudziem gadu desmitiem. Paldies visiem izstādes atbalstītājiem par materiālu nodošanu muzejam un piedalīšanos izstādē!

Vija Bubene iesniedza muzejam gan savu brāļu – Ulda un Jāņa Placēnu –, gan arī savu skolas gadu materiālus. Uldis Placēns gadu gaitā sakrājis un saglabājis apbrņojami plašu mācību grāmatu, uzdevumu krājumu, rakstu darbu burtnīcu, rasējumu klāstu. To pārskatot, uzzinām par viņa skolas gaitām Sausnējas septņngadņgajā skolā un Pļaviņu 1. vidusskolā 20. gadsimta 40. un 50. gados. Jānis Placēns uzsācis skolas gaitas Ērgļu rajona Sausnējas septņngadņgajā skolā, izglītību turpinājis Pļaviņu rajona Vietalvas septņngadņgajā skolā. Ir saglabājusās viņa skolas liecības un dažas burtnīcas. Vija Bubene (Placēna) mācņjusies Liepkalnes septņngadņgajā skolā. Tagad mēs varam aplūkot viņas mācību grāmatas, burtnīcas, zīmējumus. Ir ļauts ielūkoties Vijas 6. klases dienasgrāmatā.

Izstādes eksponātu vidū ir Gundegas Skujņņas dažādu gadu mācību grāmatas, rakstu darbu burtnīcas latviešu valodā, matemātikā, botāņņikā, zooloģijā, ģeogrāfijā, angļu valodā un citos mācību priekšmetos. Apskatāmi zīmējumi un 8. klases dienasgrāmatā. Gundega piedāvā izstādes apmeklētāju uzmanībai arī savas mammas – skolotājas Marijas Šmites – materiālu klāstu: mācību grāmatas, pedagogisko literatūru un mācību priekšmetu metodikas materiālus, tintes pildspalvu un divus atmiņu albumus, kurus noformējusī un savai klases audzinātājai dāvinājusī viņas audzēkņņi. Interesanta šķiet 1947. gadā izdotā grāmatā „Skolas skatuve”, kur apkopotas laikmetam raksturīgas lugas un dzejas fragmenti

skolas pasākumiem.

Vissenākais materiāls ir Vijas Cielavas iesnēgtā rakstu darbu burtnīca, kurā uzdevumi krievu valodā pildīti laikā no 1909. gada oktobra līdz decembrim. Šī unikālā burtnīca atrasta remonta laikā „Zemnieku” mājas bēņņņos. Uzmanību piesaista sešdesmitajos gados pa pastu sūtņņtas apsveikuma telegrammas. Varam ielūkoties Vissavienības Ļeņņina komunistiskās jaunatnes savienības 50. gadsdienas 2. lauku profesionāli tehniskās vidusskolas audzēkņņa Harija Cielava pierakstu kladēs un ieskatīties Odzijas 1. pakāpes pamatskolas liecībā, kura 2. klases skolēņņam Pēterim Grāvītīm izsnēgta 1938./39. mācību gadā. Vijas māsa Ināra Tirmzale iepriecina izstādes apmeklētājus ar sev nozīmīgām dāvanām – rokas pulksteņņiem. Šīs vērtīgās balvas Ināra saņēmusi pēc skolas absolvēšanas, iegūstot attiecīgu izglītības pakāpi. Dziesmu klade – mīļa atmiņa no skolas gadiem, kura saglabāta līdz mūsdienām. Saglabāta arī dēla sākumskolas liecība un neaizmirstamais 1989. gada žurnāls „Zilīte”.

Vaira Ābelīte piedalās izstādē ar divām rokdarbu grāmatām: „Adījumu paraugi” (1957) un „Cimdu raksti” (1961). Abas grāmatas izdotas Latvijas Valsts izdevniecībā, tur atrodami visdažādākie adījumu raksti. Zinta Saulīte izstādē prezentē savus skolas laika adīšanas, tamborēšanas, izšūšanas parraudziņņus, kuri tapuši, mācoties Sausnējas astoņgadņņgajā skolā. Varam aplūkot arī Zintas rasetni un logaritmisko lineālu un atsaukt atmiņā šō mācību līdzekļu pielietojumu. Atverot Zintas Sniedzītes sacerējumū burtnīcu un lasot radošos darbus, jūtam viņas domu lidojumu.

Linda Šmite lepojas ar skolas laikā saņēmtajām pateicībām par labām sekmēm mācībās Liepkalnes pamatskolā. Lielisks panākums – 1981. gadā saņēmts žurnāla „Zilīte” Goda raksts par uzvaru PSKP 26. kongresam velvētājam sacerējumū konkursā. Iespējams, toreiz sācis uzplaukt Lindas rakstniecēes talants. Apskatāma arī komjaunietēes biedra karte kā atgādinājums par padomju laikiem. Linda izstādei piedāvā skolotājas Marijas Kursiņas

materiālus. Par nozīmīgu vērtību uzskatāmas no tautasdziesmu krājumiem ar rakstāmāšņņu pārrakstītas 345 tautasdziesmas, kuras nāk no Liepkalnes. Šō darbu Marija Kursiņa paveikusī 20. gadsimta 90. gados. Izstādē aplūkojamas arī skolotājas pierakstu klades un burtnīcas.

Dzintra Ungera par dzimtas relikviju uzskata divas sava tēva Kārļa Galviņa lasāmās grāmatas „Jaunā lasāmā grāmata”. Tās izdevīs A. Gulbis 1935. gadā. Izstādē aplūkojama skolotājai Dzintrai mīļa grāmātiņa „Pasaku ābece” ar Margaritas Stārstes tekstu un zīmējumiem. Lūk, neliels fragments: „Visi burtnīņņi – tavi draudzīņņi./ Ja kāds aizmirsēs – Pašķir, paskaties!” Par īpaši nozīmīgu Dzintra Ungera savā klases audzinātājas darbā uzskata 1989. gada martā iznākušō bērnu žurnālu „Zilīte”.

Ginta Zariņa piedalās izstādē ar savu vecvecāku – Rutas un Pētera Voldemāra Zariņu – skolas liecībām. Vecmamma Ruta Jankava mācņņjusies skolā Vietalvā, bet vectēvs – Bebroš. Ginta lepojas arī ar vecāku – Anitas un Aivara Zariņu – iegūto izglītību un piedāvā aplūkot viņu izglītības dokumentus. Atļauts ieskatīties arī tēta 5. klases dienasgrāmatā un iepazīt neparastu ierīci, kas domāta ēdiena pagatavošanai brīvā dabā pārgājiņa laikā.

Interesanta un ar krāsainām ilustrācijām rotāta ir 1944. gadā izdotā Ābecīte, kura palīdzējusī apgūt lasītpasmi vairākiem skolēņņiem. Ābecīte piederējusī Helēnas Ķirsones radniecēei. Elita Leiboma izstādē piedalās ar savas pirmās skolas – Daugavpils rajona Tiltu pamatskolas – liecībām, kā arī augstskolā iegūto apliecību par CA rezerves medicīnas māsas kvalifikāciju.

Liels paldies visiem izstādes dalībņņņiem par iesaistīšanos muzeja pasākumā! Izstāde „Uz skolu!” būs apskatāma „Lidumos” līdz septembra vidum. Apmeklējiet to, lai domās kavētos bērņņībā un atsauktu atmiņā jaukos skolas gadus!

Elita Leiboma,
novadpētniecības speciāliste
Sausnējas pagasta vēstures muzejā „Lidumi”

24. septembrī agri no rīta Ērgļos uz Oškalna ielas

RUDENS GADATIRGUS

Co-funded by
the European Union

Šī Publikācija ir sagatavota ar programmas 2014.-2020. gadam finansētu atbalstu. Par tās saturu pilnībā atbild Madonas pašvaldība, tā var neatbilst Programmas, Programmas dalībvalstu Latvijas, kā arī Eiropas Savienības viedokli.

Projekts "GreenWays Rīga - Viļaka" ("Zaļie ceļi Rīga - Viļaka") tiek īstenots pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020. gadam ietvaros un to līdzfinansē Eiropas Savienība.

Zaļos dzelzceļus izmanto velo un pārgājēju maršrutiem pa bijušajām dzelzceļu līnijām. Pa tām pārvietojas kājām, ar riteni, nūjām, skrienot, slēpojot, zirga izjādēs, ar suņu pajūgiem vai jebkādā citā veidā, kas klasificējas kā nemotorizēta pārvietošanās. Projekta ietvaros veiktie darbi "Zaļie ceļi Rīga-Viļaka" radījuši pārvietošanos pa šiem ceļiem ērtu, patīkamu un drošu.

Projekta ietvaros 2021. gadā no maija līdz jūlijam tika uzsākti un veikti bijušā dzelzceļa posma sakopšanas darbi no stacijas "Ērgļi" līdz Ogres novada robežai. Tad tika uzlabota infrastruktūra – noņemts apaugums uz abām ceļa pusēm, atverot plašāku skatu, tika labots ceļš, aizberot bedrītes ar granti konkrētās vietās, notika arī ceļa klātnes līdzināšana. Šogad no jūnija līdz augustam izveidoja informatīvo stendu, uzlika tūristu skaitītāju, uz sliežu ceļa izvietoja barjeru. Madonas novada Ērgļu apvienības pārvalde atgādina, ka 2018. gadā VAS "Latvijas dzelzceļš" nodeva Ērgļu novada pašvaldībai patapinājumā (saistībā) bijušā dzelzceļa posmu ar mērķi – nemotorizēto ceļu attīstībai. Tādēļ projekts paredz, ka posms no stacijas "Ērgļi" līdz Ogres novada robežai (posma garums ir 7 km) paredzēts nemotorizētajam transportam. Izņēmuma gadījumā šo posmu drīkst izmantot iedzīvotāji, lai nokļūtu savā īpašumā. Saskaņošana pašvaldībā jāveic gadījumos, ja paredzama saimnieciskā darbība un nav cita piekļuves ceļa īpašumam.

Balvos 5. augustā projekta partneri pulcējās uz noslēguma semināru, kur Latvijas investīciju attīstības aģentūras tūrisma departamenta direktore Inese Širava uzsvēra, ka ārvalstu ceļotājiem svarīgi būs starptautiskie maršruti un maršrutu tīkli. Izveidotais vietējais velo maršruts neuzrunās tūristus no Vācijas, Spānijas, bet ja maršruts ir starptautisks,

Ilzes Feldbergas foto

iekļaujas kopējā tīklā, tad kļūst interesants arī ārzemju ceļotājiem. Inese Širava aicināja atcerēties, ka aktīvais dabas tūrists apmeklē vietas, ko parasti neapmeklē lielākā tūristu daļa; dodas ārpus galvenajiem tūrisma centriem, uzturas ilgāk, maksātspējīgi, ir ciešākā un tiešā kontaktā ar vietējiem iedzīvotājiem, pozitīvi virzīts, vērst uz izzīni, izpēti, iesaisti un ie-

gādājas vietējo ražotāju produktus un preces, iegriežas mazos tūrisma objektos.

Projektam noslēdzoties, būs ieguvuši saņemtu, marķētu sliežu ceļu. Esam iekļauti kopējās Zaļā dzelzceļa kartēs un bukletos, tūristu skaitītājs sniegs datus par šī posma noslogotību un ļaus jau, pamatojoties uz skaitļiem, startēt arī citos projektos. Informatīvais stends iepa-

zīstina tūristus ar Ērgļu piedāvājumu. Cerams, ka tūristi pa šo ceļu kursēs regulāri un lielā skaitā.

Vairāk informācijas mājaslapās: <https://greenrailways.eu/> un www.latrusebc.eu

Ilze Feldberga,
Ērgļu tūrisma informācijas centra konsultante

Sajūtu pļava "Meņģeļos"

Laiks, kad visapkārt zied pļavas, nobriest ogas un dārzeņi, ir vispiemērotākais, lai caur sajūtām atklātu kādas jaunas izjūtas un prasmes. Tieši tādēļ 6. augustā jau trešo reizi Brāļu Jurjānu muzejā "Meņģeļi" notika radoši izziņošs pasākums "Sajūtu pļava". Pasākums notiek ar mērķi, lai bagātinātu Ērgļu pagasta kultūrvidi un popularizētu Madonas novada radošos, darbīgos un talantīgos iedzīvotājus.

Šī gada "Sajūtu pļava" bija iespēja apmeklēt četras meistarklases. Radošās Danutas Kiopas vadībā ikviens varēja izgatavot mūzikas instrumentu – lietus koku, pie uztura treneres Ievas Dulmanes iegūt zināšanas par apzinātu ēšanu un kopīgi pagatavot veselīgas pusdienas. Savukārt uztura konsultante Baiba Rudoviča no Vācijas zoom platformā pasākuma apmeklētājiem atgādināja nedaudz aizmirsto senču lietoto metodi – fermentēšanu un iemācīja pagatavot kāpostus kaukāziešu gaumē. Meistarklasē pie Kātie Roth tika mērīts garastāvoklis, piemēklēta dziesma katrai emocijai un daudz muzicēts ar visdažādākajiem mūzikas instrumentiem.

Lai gan šajā dienā ne-

Fermentēšanas meistarklase.

Ievas Vilmītes foto

daudz lija lietus, tas netraucēja apmeklētājiem būt pozitīviem un ar vēlmi darboties. Paldies meistarklasu vadītājām, kuras dalījās ar savām zināšanām un ar savu aizraušanos ieinteresēja gan vietējos cilvēkus, gan arī apmeklētājus no citām Latvijas vietām. Paldies ikvienam, kas atbrada laiku un atbrauca līdz "Meņģeļiem"!

"Meņģeļi" ir burvīga vieta, kur smelties enerģiju un dabas skaistumu, muzicējot un radoši izpaužoties. Tāpēc "Sajūtu pļava" notiks arī nākamgad.

Uz tikšanos!

Ieva Vilmīte,
Brāļu Jurjānu muzeja "Meņģeļi" vadītāja

Jumurdas bibliotēkas vasara

Mirkļi no pasākuma „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022”. Bērnu radošie darbiņi Jumurdas bibliotēkā.

*Ja vasaras aiz loga tagad nav,
tad zini, viņa manā sirdī,
Ar draugiem, smaīdu, sauli,
ar satikšanās prieku!
Tur silts un karsts, tur zils un zaļš,
Tu jau to zini,
Jo manā draiskā vasarā Tu arī biji.*

Vasara beigusies. Kāda tā bija? Ko jaunu un interesantu Jumurdas bibliotēkas darbinieki piedāvāja saviem mazajiem lasītājiem? Bērnu un pusaudžu vasaras brīvdienu organizēšana ir tradicionāla Jumurdas pagasta bibliotēkas darbība. Vasarā bibliotēkas galvenais uzdevums ir pēc iespējas vairāk piesaistīt bērnus saturīgai kopā būšanai, paplašināt redzesloku, mācīt radošumu, savstarpēju saskarsmi, attīstīt interesi par grāmatām, veicināt lasīšanas iemaņas un prasmi. Tieši bibliotēka pievērš bērnus aizraujošam ceļojumam grāmatu pasaulē.

Vasaras trīs mēnešos Jumurdas bibliotēkā katras nedēļas otrdienu, ceturtdienu un piektdienu pēcpusdienu nodarbības piepildīja bērnu čalas, smiekli, sarunas, radoša darbošanās un satikšanās prieks. Kopā zīmējām, gleznojām, griezām, līmējām, veidojām un no darinātajiem darbiņiem veidojām izstādes, kuras iepriecināja katru bibliotēkas apmeklētāju. Nodarbībās bērni lasīja grāmatas skaļajā lasīšanā, uzveica burtu rēbusus, minēja krustvārdu mīklas, risināja atjautības uzdevumus. Atpūtas brīžos bērniem patika kopā dzert augu tējas, tāpēc bērni paši arī vāca augus tējām, iepazīna, apguva augu nosaukumus. Savukārt aktīvās atpūtas brīžos bērni vingroja, spēlēja paslēpes. Mani patikami pārsteidza bērnu prasme uzstāties auditorijas priekšā, prezentēt savus radošos darbus, izteikt pamatotu vērtējumu par citu bērnu darbiem.

Šogad Jumurdas bibliotēka piedalās programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022”. Augusta sākumā atklājām šīs programmas ietvaros paredzēto grāmatu lasīšanu un vērtēšanu. Atklāšanas pasākumā bērni iepazīs ar šīm grāmatām, grāmatu autoriem, izdevniecībām. Iepazīšanās notika ar konkursa palīdzību, bērni strādāja komandās. Mani iepriecināja bērnu savstarpējās saskarsmes iemaņas komandas darbā. Šajā vasarā Jumurdas bibliotēkā bērnu radošums, dzīvesprieks, vēlme izzināt, uzzināt sniedza daudz jauku brīžu un iepriecinājuma. Paldies Jumurdas bibliotēkas jaunajiem lasītājiem – Elzai, Elizabetei, Amandai, Karlīnai, Henrijam, Beatrisei, Nikolai, Alisei, Rūtai, Agatei, Eduardam, Lainei! Paldies bērnu vecākiem par savu bērnu lološanu, mācīšanu būt sabiedriski aktīviem! Lai jaunais mācību gads sniedz jaunas zināšanas un prieku! Uz tikšanos Jumurdas bibliotēkā!

Agita, Jumurdas bibliotēkāre
Agitas Opincānes foto

SAUSNĒJAS BIBLIOTĒKAS JAUNUMI

Nemanot pagājusi vasara. Jūnijā nokārtots profesionālās kvalifikācijas eksāmens un iegūts dokuments, kas apliecina, ka iegūta profesija – bibliotekārs. Līdz šim darbu veicu ar izglītību citā nozarē. Pēc tam devos atvaļinājumā, kas šogad bija veselas piecas nedēļas. Kopš 8. augusta bibliotēka atkal atvērta apmeklētājiem un piedāvā arī jaunas grāmatas, kas iepirkas par pašvaldības līdzekļiem un iegūtas Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta “Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām” ietvaros.

Lūk, saraksts ar grāmatām, kas bibliotēkas krājumu papildinājušas augustā.

Jauniešu un bērnu grāmatu plaukta papildinājums:

“Kāpēc? Lielo jautājumu enciklopēdija komiksos”

M. Laukmane “Diena kūst kā saldējums”

K. Maknabs “Izdzīvošanas skola dabā”

G. Platpīrs “Milži”

Dz. Tilaks “M + A”

A. Neibarts “Nukucītis un NĒ!”

Pieaugušajiem daīliteratūra:

Latviešu autoru darbi:

Dž. Andersone “Dadži”

Z. Daudziņa “Dienasgrāmata”

I. Aizsila “Solis līdz altārim”

V. Atāls “Dzejnieks un cūka”

D. Judina “Kas lēni nāk...”

A. Jundze “Es nemiršu nekad”

M. Lukstiņš “Augusta slepkavības Vecmuižā”

D. Šadre “Maldugunis”

M. Zālīte “Visas lietas”

Tulkotie darbi:

K. Atkinsone “Kad reiz būs labas ziņas?”

V. Masa “Trako sieviešu balle”

J.K. Roke “Ledus”

Nozaru literatūra:

“esi / spēles maziem un lieliem”

“Es mīlu tikai tad, kad dziedu”

Z. Turčinskis “Ziemeļvidzemes mežabrāļi”

Inga Grote,
Sausnējas bibliotēkas bibliotekāre

Ērgļu slimnīcas parkā

9. ēvu dienas pasākums

11. septembris plkst. 11.00

«MUZIKĀLIE TĒVI»

Pūteju orķestris 11.00

DJ meistarklase 13:00

Muzikālā meistarklase 11:30

Dziedošo leļļu teātra akteŗu uzvedums 14:00

Darbīnīcas 11.00-14.00

BRĀĻU JURJĀNU MUZEJĀ 10. SEPTEMBRĪ
"MEŅĢEĻI" PLKST. 15:00

ĒRĢĻU PAGASTĀ, MADONAS NOVADĀ

LATVIJAS PIRTS DIENA

PIRTS STĀSTI KOPĀ AR
PIRTNIECI LĪGU ENDI - GRIĶI
UN MASIERI NATĀLIJU MARKOVU

IESPĒJA IZBAUDĪT UNIKĀLO
"MEŅĢEĻU" DŪMU PIRTIŅU

Līdzī jāņem: pirts slotiņa, cepure, dvielis

OBLIGĀTA PIETEIKŠANĀS PA TEL.NR. 29431659

Starptautiskais festivāls “Rotā, saule, rietēdama!”

17. septembrī plkst. 17.00

Ērgļu saietā namā
dāmu deju kolektīvu

KONCERTS

“Dzērvenēs, dzērvenēs”

Dāmu deju grupa „Varbūt” ielūdz
draugu kolektīvus
uz tradicionālo pasākumu
“Rudens lapkrītī...”

18. septembrī plkst. 12.00

Ērgļu saietā namā

GARĪGĀS MŪZIKAS KONCERTS

Viesojas jauniešu koris
“GAISMAS CEĻĀ”
Ieeja – brīva

#BEACTIVE 2022

Eiropas sporta nedēļas ietvaros

24. septembrī no plkst. 9.00
Disku golfa parkā “ĒRĢĻI”

Madonas novada čempionāta I posms DISKU GOLFA

Informācija par reģistrāciju pa tel.:
26101152 (A. Jēkabsons)

25. septembrī plkst. 11.00

Pārgājiens pa Ērgļu pakalniem

Pulcēšanās pie Ērgļu saietā nama
Pēc pārgājiena kopīga zupas baudīšana
Tel. informācijai: 26101152 (A.
Jēkabsons)

20. oktobrī plkst. 10.00

Ērgļu saietā namā leļļu teātra TĪMS izrāde bērniem “CEĻOJUMS”

Bilētes cena – 3, 00 eiro

Laikā no 19. līdz 20. augustam Madonas novadā notika 1. Starptautiskais amatiermākslas festivāls “Rotā, saule, rietēdama!”. Deju kolektīvi no Madonas novada – Lubānas, Saikavas, Sarkaņiem, Ērgļiem – aicināja savus draugu kolektīvus no Igaunijas uz kopīgu sadarbības pasākumu. Festivāla mērķis – stiprināt draudzību starp latviešu un igauņu kolektīviem un iepazīstināt Madonas novada iedzīvotājus ar igauņu deju un kultūru.

Piektdien dejojāji tika uzņemti katrs savā pagastā vai pilsētā, sestdienas rītā notika koncerti visā Madonas novadā un vakarā noslēguma koncerts Madonas kultūras namā. Madonā pasākums sākās ar gājienu un skulptūras “Ievirpuļot pasauli!” atklāšanu.

Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Rūdolfs” un jauniešu deju kolektīvs “Rūdis” jau ilgu gadu uztur draudzību ar dažādu paaudžu dejojājiem no Kohilas. Savus viesus sagaidījām vēl ceturtdienas vakarā. Piektdien devāmies iepazīstināt igauņu draugus ar Kalsnavas arborētumu, kur mūs laipni sagaidīja Liene. Ar visu interesanti un ziņoši iepazīstināja Sanita. Meitenes no Ērgļiem un arī saistītas ar deju.

Piektdienas vakarā Ērgļu iedzīvotājus estrādē gaidīja dejojāji ne tikai no Kohilas, bet arī draugu kolektīvi “Atvasara” no Madonas, “Mudurainis XO” no Vecpiebalgas un paši mājinieki – senioru dāmu deju grupa “Varbūt”, jauniešu deju kolektīvs “Rūdis” un vidējās paaudzes deju kolektīvs “Rūdolfs”. Koncertu piešķandināja meiteņu trio “Cream Key” – Kristina Picka, Emīlija Apsīte un Kate Māliņa.

Sestdien dejojāji no Kohilas un deju kolektīvs “Rūdolfs” iepriecināja Sausnējas skatītājus. Paldies sausinājiem par sirsnīgo uzņemšanu un aplausiem! Igaunijai ar interesi iepazīta Sausnējas vēsturi novadpētniecības muzejā, izstaigājot visas telpas un saņemot atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem.

Koncertu sociālās aprūpes centrā dejojāji no Kohilas sniedz ikreiz, kad viesojas Ērgļos. Arī šoreiz, laipni aicināti, viņi devoja sirsnīgi un azartiski. Paldies aprūpes centra darbiniekiem par iespēju mums dejojot un par silto uzņemšanu!

Un tad noslēguma pasākums Madonā, kur tiešām dejojāji iegriezta kārtīgu deju virpuli – krāšņu ar daudzveidīgu krāsu tērpiem, azartis-

Kristapa Kaires foto

ku un brīžiem smeldzīgu. Pa vidu igauņu deju soļiem un mūzikai ieskanējās un iedimdējās latviešu dejas, kuras izpildīja dejojāji no Lubānas – tautas deju ansamblis “Lubāna”, no Sarkaņiem – “Labākie gadi”, no Saikavas – “Sai-kavieši” un no Ērgļiem – Rūdolfs”.

Tad uzrunas, apsveikumi, balle...

Festivāls noslēdzies. Mūsu draugi aizbrauca gandarīti un pateicīgi par visu. Mēs arī centāmies, lai viņi justos labi, lai redzētu un izjustu mūsu novadu. Paldies ikvienam “Rūdolfa” dejojājam! Mēs esam laba komanda. Paldies saietā nama darbiniekiem, paldies visiem, visiem, kas šīs dienas darīja īpašas!

“Dziesma dejo. Deja skan”

Kristapa Kaires foto

Ir ierasts, ka augusts deju kolektīviem ir vairāk atpūtas nekā lielu aktivitāšu laiks. Bet šogad vidējās paaudzes deju kolektīva “Rūdolfs” dejojāji tieši augustā piedalījās divos skaistos pasākumos. Viens no tiem bija divus gadus gaidīts, līdz 5. un 6. augustā piedzīvots atjaunotajā Mežaparka Lielajā estrādē kopā ar vairāk nekā 6000 dejojājiem un dziedātājiem no visas Latvijas un citām valstīm, kurās mīt latvieši. Jāpiebilst, ka šajā reizē apvienojamies ar dejojājiem no Vecpiebalgas “Mudurainis”.

Formāts koncertuzvedumam “Dziesma dejo. Deja skan” atšķirīgs no līdz šim jau piedzīvotā Dziesmu un deju svētkos. Kolektīvi paši varēja izvēlēties dejas, kuras dejojot, nepiedaloties īpašā atlasē. Dalībnieki uzvedumu gatavoja vispirms četru dienu nometnē Olimpiskajā sporta centrā, bet 3. un 4. augustā Mežaparkā laukumā, kur parasti atrodas skatītāju soli. Tas bija patiešām neierasti un interesanti – dejojot nelielā slīpumā, vērot “Dziru” radītās fantastiskās intermedijas, pielāgoties dzīvjam izpildījumu-

mam, respektīvi, sadejoties un sadziedāties, kā bija iecerējuši uzveduma veidotāji.

Ļoti trāpīgi ir uzveduma producenta Edžusa Aruma teiktais:

“Idejas pamatā ir kora mūzikas un dejas vienots priekšnesums. Nevis divas atsevišķas nometnes, bet viens veselums, kur priekšplānā netiek izvirzīta tikai dziesma vai deja.”

Lai gan mēģinājumu laikā bija karsti gan tiešā, gan pārnestā nozīmē, ceru, ka izteikšu visu dejojāņu izjūtas šajā laikā – tomēr bija viegli un skaisti. Īpaši emocionāli bija koncertu laikā – ar gaismām, skaņām, ar dejas soli radīt arī skatītājiem to īpašo noskaņu un nodot uzveduma vēstījumu, dzirdēt no skatītājiem teiktu paldies, dodoties prom pēc koncerta. Tas bija tā vērts! Ne tikai dejojot, bet kopā būt! Par īpašiem kopā būšanas mirkļiem sakām PALDIES muzeja “Rīgas Jūgendstila centrs” darbiniekiem, Rīgas Valsts 1. ģimnāzijai (par naktsmājām) un beķerejas “Naškotava” saimniecei Inesei Koklačovai.

Valmieras Viestura vidusskolas
Tautas teātra „Sprīdītis”
brīvdabas izrāde

Rūdolfs Blaumanis

„Trīnes grēki”

Režisors – Roberts Segliņš

10. septembrī plkst. 14.00
Ērgļu pagasta R. Blaumaņa muzejā „Brakī”

Ieeja par ziedojumiem

Citāds 1. septembris

*Kā rudens laika vēstneses
Dzēves lasās baros,
Viņu klaigas tālu skan
Klusos novakaros.*

*Kad Tavs ceļš uz skolu ved,
Augšup pacel acis!
Varbūt dzēves tieši Tev
Ardievas grib sacīt.*

*Dzērvju kāši projām slīd,
Vasaras uz spārniem nes.
Neskumsti, tāds laika rīts,
Pēc ziemas atkal tiksimies!*

A. Muša

Kā ātrs piekūns ar straujiem spārnu vēzieniem ir paskrējusi šoreiz pārsteidzoši karstā vasara. Viens acumirklis, un izteikti zaļās Jāņu zāles aizstāj krāšņi oranžie pīlādžu ķekari. Tikko vēl ligzdās šķīlās jaunie stārķēni, bet nu jau arī tie pleš spārnus lidojumam uz siltajām zemēm. Līdzīgi kā gājputni pošas ceļam arī skolēni atkal gatavojas skolas gaitām.

Galda laiki mainās, taču Tu joprojām esi Tu. Varbūt mainījies raksturā, varbūt kļuvis patstāvīgāks, varbūt ieguvis jaunu pieredzi. Bet joprojām Tu. Un tieši Tevi skolā gaida vēl neatklātas zinību virsotnes, aizraujoši piedzīvojumi, draugi un neaizmirstami mirkļi. Katrs mācību gads nes arī ko jaunu. Jaunas sejas, intereses, jaunu atmosfēru un jaunus apvēršņus.

Tāpēc atpļē savus spārnus un droši traucies pretī nezināmajam! Dzīvo tā, lai nebūtu nožēlu! Atceries, ka viss ir atkarīgs tikai no Tevis paša.

Visiem skolēniem un skolotājiem veiksmīgu, panākumiem un zinībām bagātu lidojumu Ērgļu vidusskolā!

Alīna Muša, 10. klases skolniece

2022. gada absolventi un audzinātāja.

Santas Helēnas Pedeles foto

*Mēs gaidām septembri kā senu draugu,
ar kuru tikties vienmēr prieks, –
Mēs līdz ar skolu visi mazliet augam,
bet rudens ziedos vasara vēl mirdz.*

Arī es, 2022. gada Ērgļu vidusskolas absolventu audzinātāja, gaidu šo 1. septembri. Man tas noteikti būs citādāks, jo pēc astoņiem kopābūšanas gadiem (audzināju no 5. klases) 1. jūlijā mana audzināmā klase teica atvadu vārdus skolai.

Vissiltākos, vismīlākos pateicības vārdus par atbalstu, mīlestību, ticību absolventi teica saviem vecākiem, ģimenei, skolotājiem, skolas tehniskajiem darbiniekiem. Paši absolventi sev solīja "... atrast nākotnes sapni, noticēt tam un piepildīt". Izlaiduma diena noteikti bija emociju un gandarījuma pilna par padarīto darbu. Arī man kā audzinātājai prieks par savējiem. Vienmēr jau var gribēt vēl labāk, bet bija jau labi. Vēl šodien

ieskatījos savā audzināmās klases darba mapē – klases fotogrāfijās, atzinības rakstī par daļību dažādos pasākumos, darba plāni, sekmju kopsavilkumi, arī pa kādam paskaidrojuma. Prieks par vidējo klases vērtējumu, beidzot 12. klasi, – 6,86 balles. Ļoti labs. Un par to mēs arī saņēmām ikgadējo "Naškotavas" saldumu balvu. Paldies par to Inesei Koklačovai un darbiniecēm!

Arī centralizētajos eksāmenos vērtējumi ir augstāki nekā vidēji valstī. Angļu valodā vidējais absolventu vērtējums bija 75,4% (valstī – 69%), latviešu valodā – 56,4% (valstī – 52,2%), matemātikā – 44,5% (valstī – 37,6%). Paldies kolēģiem par ieguldīto darbu, mācot un audzinot skolēnus visu gadu garumā! Īpašu paldies gribu teikt kolēģēm, kas mācīja un palīdzēja sagatavoties eksāmeniem: Gintai Ādamsoni angļu valodā un Evitai Punovskai latviešu valodā, matemātikā savējiem mācīju es pati.

Gribu atzīmēt vienu no absolventiem – En-

diju Magonu, kurš šogad saņēma arī Simtgades stipendiju, kuru piešķir Finanšu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija un VAS Latvijas Loto.

Nu jau 1. septembrī mani bijušie audzināmie būs sastopami citās mācību iestādēs. Prieks par visiem, kuri atraduši savas nākotnes profesijas apguves vietas – Latvijas Lauksaimniecības Universitātes Lauksaimniecības fakultāte, Tehniskās Universitātes Materiālzinību fakultāte, Latvijas Universitātes Sociālo zinību fakultāte un Pedagoģijas fakultāte, Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija. Viens no absolventiem savu nākotnes profesiju apgūs Smiltenes tehnikumā Būvniecības un ceļu būves mašīnu tehnikos. Būs arī mēģinājums, cerams, ar labiem rezultātiem, piedalīties stjuartu atlasē. Lai visiem viss veicas un izdodas!

Anna Ieleja,
skolotāja, absolventu audzinātāja

Iepazīsimies – Ērgļu vidusskolas direktore Gaļina Kraukle

Šogad, ierodoties Ērgļu vidusskolā, skolēnus sagaidīs jauna direktore – Gaļina Kraukle. Mēs vēlējamies noskaidrot viņas viedokli par dažiem jauniešu interesējošiem jautājumiem.

Kāds bija jūsu pirmais iespaids, ierodoties Ērgļu vidusskolā?

Ļoti patīkams, jums ir ļoti skaisti sakārtota vide. Ļoti patīk šī senatnīgā ēka. Ienākot iekšā, mani ļoti laipni sagaidīja darbinieki. Droši vien tāpēc es izvēlējos startēt konkursā tieši uz šo iestādi. Arī pirms es uzsāku šeit strādāt, mani uzņēma tāpat, neesot šeit vēl direktorei. Ļoti patīkami.

Kas jūs iedvesmoja kļūt par mūsu skolas direktori?

Pirms konkursa es biju atbraukusi uz šo vietu un iepazīnos, ļoti patika. Un vēl tas ir tāds izaicinājums sev, jo pirms tam es strādāju par sākumskolas un pamatskolas izglītības iestādes direktori, un vidusskolas posms man ir svešāks. Par prieku man un arī par pārsteigumu, es šajā konkursā uzvarēju.

Kādi ir jūsu uzskati par sociālajiem tīkliem jauniešu vidū? Kāda ir jūsu pieredze ar tiem?

Es neaizraujos ar sociālajiem tīkliem, bet es saprotu, ka jauniešiem tas ir ļoti būtiski. Tā ir

tāda komunikācija, it īpaši pēdējos divus gadus Covid dēļ. Es arī "nemaiss" savas meitas dzīvē ar šīm lietotnēm. Šobrīd uzskatu, ka tā ir, it īpaši vidusskolas posmā, bērnu izvēle. Protams, tāpēc ir vecāki, kas skatās un kontrolē, ko bērni dara. Manuprāt, pats svarīgākais skolā ir mobilo tālrunu lietošana, pareizāk sakot, nelietošana stundās. Tas ir pirmais, ko vajadzētu pārskatīt. Svarīgi, lai šajā mācību procesā telefonus lieto tikai tad, ja vajag, izmanto sociālos tīklus, ja tas ir nepieciešams mācību nolūkos.

Kā jūs pavadāt savu brīvo laiku ārpus skolas?

Pirmkārt, man ir mājas. Dzīvojot lauku mājās, darba ir ļoti daudz. Man ļoti patīk floristika, dārzis, puķes. Arī pēdējā laikā ziemās cenšos pievērsties rokdarbiem. Nepārprotami esmu no tiem, kas visu laiku kaut ko mācās. Pieņemu, ka šajā posmā, kad esmu kļuvusi par direktori, šīs mācības vai hobijus aizstās darbs. Hobiji – tie paliks tikai brīvajiem brīžiem.

Kas jūs mudina tiekties uz jaunām virsotnēm?

Dzīve. Šajā dzīvē nevar apstāties, visu laiku jāiet uz priekšu. Arī man dzīvē visu laiku ir bijis nepieciešams attīstīties, mācīties. Un es ļoti to redzu arī jauniešu vidū. Daži mani pirmie skolē-

ni, kad es ienācu kā jauna skolotāja skolā, šobrīd jau paši ir vecāki. Un ir ļoti patīkami, ka viņi nav stāvējuši uz vietas, bet ir bijuši mainīgi, mērķtiecīgi. Arī es mēģinu ar savu piemēru visu laiku atrast mērķi dzīvē un nenoskumt, vienalga kā dzīvē ir gājies. Visu laiku izmēģinu kaut ko jaunu. Neapstāties, nenokārt galvu, iet uz priekšu. Gribu arī uz to mudināt visus bērņus, jo ļoti daudz būs jāmācās arī nākotnē, arī mums, skolotājiem, arī bērņiem – tas ir tāds nepārtraukts cikls.

Kāds ir interesantākais piedzīvojums no tiem laikiem, kad pati bijāt skolniece?

Pats interesantākais, kas pirmais man nāk prātā, kad gājām pārgājienā ar klases audzinātāju. Mēs gulējām teltīs. Uznāca pērķona negaiss. Tajā teltī mēs bijām četras meitenes, mums no zibens spēriena salūza koka miets, un neviens nenāca mums palīgā. Mēs visas bijām izmirkušas un slapjas. Visiem bija bail no pērķona. Bet no rīta mums visi nesa karstu tēju, ietina siltās segās. Un tā kopības sajūta, kas bija ar klasesbiedriem šajā pārgājienā... Kaut gan tajā pašā grūtākajā brīdī neviens nepalīdzēja, bet toties pēc tam bija tā patīkamā sajūta un rūpes citam par citu. Arī es, kad biju klases audzinātāja, vienmēr gāju ar saviem klases bērņiem pārgājienos, jo, manuprāt, tikai tadā ne-skolas vidē mēs iepazīstam un iemācā-

mies cits citu atbalstīt. Tas varbūt būtu arī tāds mudinājums, lai saliedētības pasākumi neizsīkst un to ir arvien vairāk, jo šis Covida laiks ir atsvešinājis, tāpēc gribas skolā tādu kopības sajūtu, it īpaši, kad es šobrīd esmu kā jaunienācēja. Es šobrīd jūtos tāpat kā skolā ienācis pirmklasnieks vai desmitās klases skolēns, tāpēc, manuprāt, mēs esam uz tā viļņa, kad gribas, lai pieņem, lai saņem, lai sadarbojas – tas ir pats galvenais.

Ko jūs ieteiktu skolēniem, lai apņemšanās labi mācīties līdz gada beigām neizzustu?

Es noteikti ieteiktu nenokārt galvu. Ne vienmēr ir jāpārdzīvo, ka nevar sasniegt pašu virsotni, ir reizēm jāsamierinās ar tādu mazumiņu. Noteikti prasīt atbalstu, pirmkārt, no saviem vecākiem, no klasesbiedriem, skolotājiem un nekautrēties prasīt šo atbalstu, padomu, palīdzību, jo, ja nerunā, tad arī nesadzird. Neierauties sevī, būt atvērtam un sasniegt savus mērķus. Nekad, nekad nepadoties un izvīrīt mērķus – no paša maziņa vai arī sākt ar pašu lielāko un tad uz to tiekties.

Direktorei novēlam labu garastāvokli katru dienu, sadarbību ar skolēniem, skolotājiem un izvirzīto mērķu sasniegšanu jaunajā mācību gadā!

Alīna Muša, Samanta Ungure,
10. klases skolnieces

Ērgļu vidusskola 1. septembrī

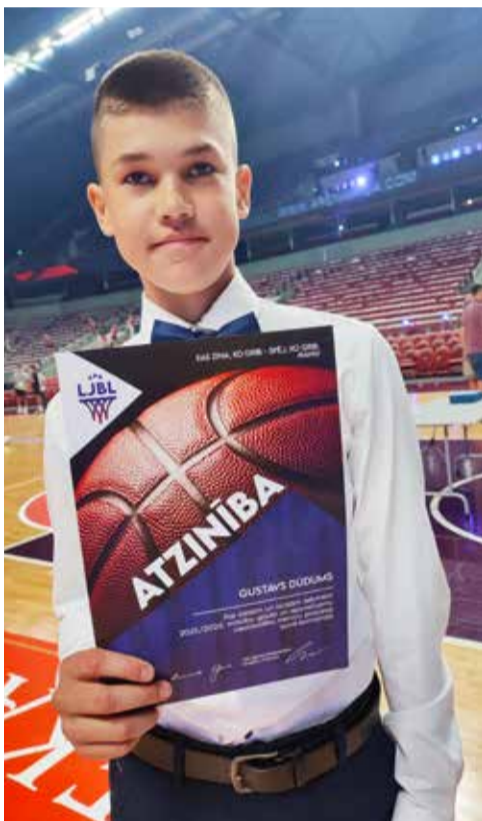
2022./2023. mācību gadā
Ērgļu vidusskolā mācīsies
220 skolēni.

Ir liela 1. klase – 26 skolēni.

Mācības 10. klasē
sāks 13 audzēkņi.

Veiksmīgu mācību procesu
nodrošinās 30 pedagogi,
par skolēnu labsajūtu
rūpēsies 10 tehnieki
darbinieki.

Daudzpusība

Gustavs "Arēnā Rīga". Ievas Dūdumas foto

Latvijas Jaunatnes basketbola līga (LJBL) katru gadu godina tos spēlētājus, kuri ne tikai centīgi sporto, bet arī labi un cītīgi mācās. Tie 5.-12. klases skolēni, licencēti LJBL dalībnieki, kuri bija piedalījušies vismaz piecās 2021./2022. sezonas čempionāta spēlēs, liecībā nevienā priekšmetā nebija saņēmuši zemāku vērtējumu par 7 ballēm, piedalījās īpašā godināšanas ceremonijā. No mūsu skolas jau otro reizi tas bija Gustavs Dūdums.

Gustavs par saviem iespaidiem stāsta: "Divas stundas pirms Latvijas - Turcijas spēles "Arēnā Rīga" notika svinīga ceremonija, kurā es saņēmu diplomu par labām sekmēm skolā un piedalīšanos Latvijas jaunatnes basketbola līgas sezonas spēlēs 2021./2022. gadā. Sajūta bija diezgan savāda, jo arēna bija pavisam tukša. Redzēju, kā arēnas darbinieki uzstāda dažādus tehniskos aprīkojumus, gaismas un spēles signālus. Īsi pēc tā sākās pasākums. Dāvanā saņēmu arī LJBL zeķītes un divas brīvbiļetes uz spēli, kuru apmeklēju kopā ar mammu un Linardu. Diena bija izdevusies.

Paldies mani Madonas sporta skolas treneriem un Ērgļu vidusskolas skolotājiem!

Gustavs Dūdums, 9. klases skolēns

"Skolu Ziņas"

Redaktors: Samanta Ungure, 10. klase, Alīna Muša, 10. klase, Keita Una Daumane, 10. klase.
Izdevējs: Ērgļu apvienības pārvalde. Adrese: Rīgas iela 10, Ērgļi, Ērgļu pagasts, Madonas novads, tel. 64871299.
Iespiests: SIA "Erante", Madonā, Saieta laukumā 2a.
Metiens 1100 eksemplāri

„Žalgiris” jaunsargu nometne Lietuvā

Samanta – 3. no labās puses.

Foto no personīgā arhīva

No 25. līdz 30. jūlijam man tika dota iespēja piedalīties jaunsargu nometnē, kura notika Lietuvā. Šī bija vienreizēja iespēja pavadīt brīvo laiku aktīvi. Pirms nometnes tika atsūtīts norišu plāns, kas mani mazliet nobiedēja. Taču es zināju, ka šis būs kaut kas nepieredzēts.

25. jūlijs iesākās pavisam agri, jau plkst. 4.00 no rīta, jo ceļā bija jāpavada apmēram sešas stundas. Ierodoties nometnē, jau bija sajūta, ka te ir pavisam citāda vide. Šī bija starptau-

tiska nometne, tādēļ tur mūs sagaidīja vēl četru dažādu valstu jaunsargi – no Lietuvas, Igaunijas, Ukrainas un Polijas.

Katrs rīts iesākās ar rīta rosmi. Tas bija lielisks veids, kā piecelties. Nodarbības, kas norisinājās dienā, notika kadetu pavadībā. Darbojoties pēc plāna, savas nodaļas sastāvā šajās dienās mums tika dota iespēja – izskriet šķēršļu joslu, mest granātas, šaut ar ieročiem, apskatīt cittautu ieročus un doties ekskursijā pa

Kauņu. Atjaunojām arī lauku kaujas iemaņas. Vakarus pavadījām, aprunājoties ar savējiem, pārspriedām pa dienu notikušo un dalījāmies emocijās.

Šīs aktīvi pavadītās dienas pagāja pavisam nemanot, nemaz negribējās doties mājās. Atgriežoties mājās, pārskatot foto un atceroties piedzīvoto, jāsecina, cik labi tika pavadīts laiks.

Samanta Ungure, 10. klases skolniece

Energijas lādiņi

Vasara skolotājiem bijusi "karsta" gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē. Dažādu mācību priekšmetu skolotāji vairākas nedēļas pavadījuši klātienē un neklātienē kursos, papildinot zināšanas metodikas jautājumos, apgūstot mācību vides skolo.lv iespējas un vēl daudz citas prasmes. Tāpēc augusta pēdējā nedēļā gandrīz katru gadu organizējam iedvesmas ekskursiju, baudot dabas skaistumu un uzzinot kaut ko jaunu.

Šogad Ērgļu vidusskolas skolotāji un darbinieki iepazīna kaimiņu – Piebalgas puses – dārgumus. Agrā rīta tikšanās ar rakstnieci Ingunu Baueri, stāsti Skolas kapsētā piemiņas vietās, baznīcā, Vecpiebalgas viesistabā ļāva iepazīt uzņēmīgo, spītīgo, lepno piebaldzēnu garu, nonākot pie secinājuma, ka mainās laiki, likumi, bet cilvēka daba, attiecības, attieksme pret labo un ļauno, pašam izdevīgo un plašākai sabiedrībai noderīgo, kāda bija 19. gadsimtā, tāda arī mūsdienās.

Daudziem pārsteigums bija ar sirsniņu iekoptā un uzturētā Dzērbenes muiža, kurā atrodas gan pārvaldes, gan muzeja, gan pasākumu telpas, gan brīnišķīgas izstādes. Un aizrautīgie darbinieki stāsti par laika upi, par Cimdu Jetiņu, par pils spoku nedarbiem, par īstenotajiem pasākumiem. Te arī pusdienojām. Mūs ar gardu boršču un saldo pīrāgu cienāja ukraiņu saimniece, kas patvērumu radušas Dzērbenē

Un dienas noslēgumā iegriezāmies Kārļa Skalbes muzejā "Saulrietī". 1. un 2. klases skolotājas ar savām audzināmajām klasēm maija beigās bija paguvušas prierāties par skaisto muzeja apkārtni. Mēs lūkojam, kā muzeja darbinieku vadībā saglābti lielie vētras postījumi. Interesanti, ka tieši pirms 100 gadiem tāda vētra jau plosījies Incēnu kalnā. Toreiz rakstnieks kailajā kalna virsotnē no nogāztajiem lietaskokiem uzcēlis māju. To šā gada vētra nav skārusi. Liels paldies Ilonai

Ekskursijas dalībnieki pie "Saulrietiem".

Foto no personīgā arhīva

Muižniecei par sirsniņu un vienkāršo, mīlestības pilno stāstījumu!
Veiksmīgu mums visiem jauno mācību gadu!

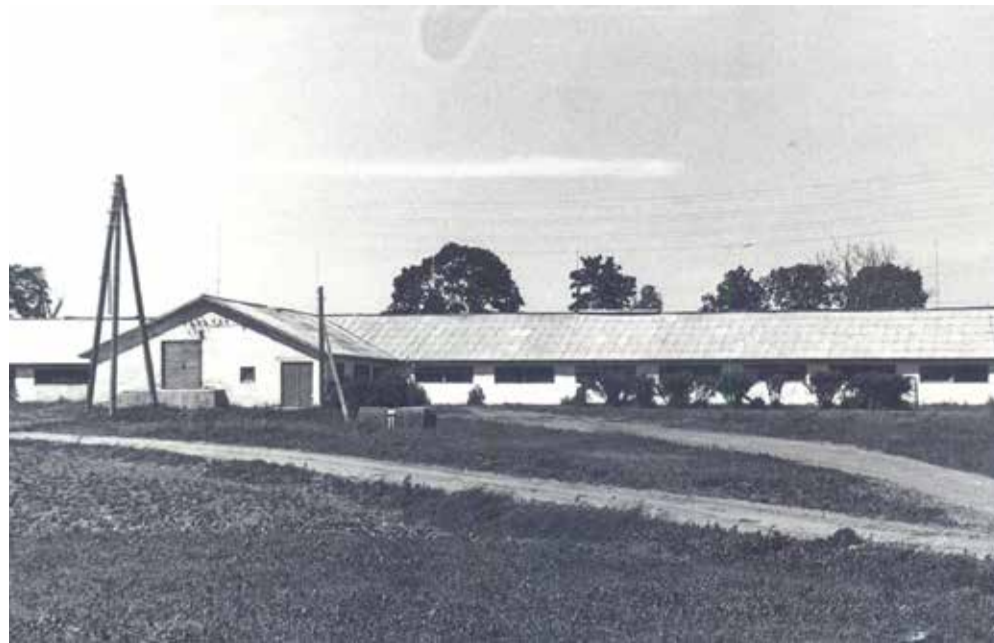
Indra Rone, Ērgļu vidusskolas skolotāja

„Kaukuri”

Mājas „Kaukuriņi”, 2020. gads.

Z. Saulītes foto

„Kaukuru” ferma, 1960. gadu vidus.

Foto no Sausnējas muzeja krājuma

Netālu no Sausnējas atrodas „Kaukuri”, kas ir sena apdzīvota vieta pie Kaukuru kalna. Vārds „kaukuri” semantiski atbilst „kaukuriem – pauguriem”, apzīmējot paaugstinājumu – kalnu. „Kaukuri”, iespējams, ir sensēlu mājvieta, kas izdzīvojusi Livonijas periodā (13.-16. gs.). Ap 17. gadsimta vidū „Kaukuros” saimniekojuši Kaukari (Kaukar), kuri bijuši vieni no turīgākajiem sausnējiešiem. 18. gadsimta pirmajā pusē „Kaukuri” sadalījies divās saimniecībās – vienās saimnieks bija Andrejs Kaukurs, otrās ienācējs – Pēteris no Lizuma. 1744. gada arklu revīzijā parādās „Mazkaukuri” – saimnieks Jānis (Mazkaukuru Jānis) – un „Lielkaukuri”, kuros no Kurzemes ienācis saimniekot Brenčis (Lielkaukuru Brenčis) ar savu saimi.

Vēlākajos gados „Kaukuros” turpina saimniekot Brenča pēcteči, 19. gadsimta sākumā iegūstot uzvārdu – Kaugerts. 19. gadsimta vidū Kaugerti apdzīvo gan „Lielkaukurus”, gan „Mazkaukurus”, taču otrās „Mazkaukuru” mājās ienāk Paeglīši. Arī „Lielkaukuros” ir izveidojušās divas mājas. No vienām Kaugerti aiziet, viņu vietā ienāk Pētera Mauriņa ģimene no Odzianas pagasta „Mauriņiem”, dzīvo te līdz 1860. gadam.

Kad sausnējiešu vecsaimniecības tika iepirktas par dzimtu, tad „Mazkaukurus” 1898. gadā izpirka Jānis Jurgens [Jirgens], otras „Mazkaukuru” mājas 1902. gadā – Jēkabs Paeglītis un „Lielkaukurus” 1902. gadā – Brenčis Vītols.

19. gadsimta vidū „Lielkaukuros” uzceltas jaunas mājas (ap 1836. gadu). Latvijai brīvvalsts laikā tajās dzīvoja Jānis un Minna Leibomi ar bērniem – Jāni, Augustu, Kārli un Elzu. Tika izveidota plaša un vērienīga saimniecība.

„Mazkaukuros” saimniekoja Jirgeni. Dēls Kārlis Jirgens 1920. gadu beigās/ 1930. gadu sākumā apprecēja Elzu Leibomi, kas bijusi neatkarīga un lepna sieva, jo nākusi no bagātājam „Lielkaukuru” mājām. Laulībā piedzima trīs bērni – Bīrta, Ērika un Jānis. Dēls vēl bija mazs, kad Kārlis Jirgens 1941. gadā no dzīves aizgāja. „Mazkaukuros” mitinājās arī viņa brālis Pēteris Jirgens, kurš 1945. gadā gāja bojā. Elza visu mūžu palika uzticīga vīram Kārlim un viena pati audzināja savus trīs bērnus. Netālu no „Mazkaukuriem” bija tā saucamā mazmājiņa, kurā 1930. gados esot dzīvojis Alfrēds Pēteris Sniedzītis. Viņš bija labs amatnieks un kalējs – taisīja mēbeles (skapjus, gultas, galdus, krēslus), darba rīkus (ragavas, ratus, spīļarklus). Pie čaklā vīra vienmēr brauca cilvēki ar savām vajadzībām, ja bija nepieciešams ko izkalt vai izgatavot.

„Lielkaukuru” darbīgais un iznesīgais puisis Jānis Leiboms noskatīja meitu no netālajām „Placēnu” mājām – Augusti Placēnu, 1939. gadā apprecējās un jauno sieviņu pārveda uz „Lielkaukuriem”. Auguste bija liela zirgu mīlotāja, kādā reizē, esot mātes cerībās, viņai iespēja zirgs. Bērniņš piedzima nedzīvs.

Saimniekošanu un miera dzīvi pārtrauca Otrais pasaules karš. 1944. gada oktobrī tika izsludināta mobilizācija un sākās iesaukums padomju armijā, jo bija nepieciešami papildspēki. Šīs puses vīri nevēlējās karot Sarkana armijā, tāpēc slēpās bunkurā pie „Balo-

„Lielkaukuru” māja un saimniecības ēkas, 1960. gadu sākums.

Foto no Bērziņu ģimenes personīgā arhīva

„Kaukuru” teļu ferma.

Foto no Sausnējas muzeja krājuma

dēnu” mājām. Tie bija Augusts un Jānis Leibomi no „Lielkaukuriem”, Pēteris Jirgens no „Mazkaukuriem”. Kāds vietējais par viņiem paziņoja čekai. 1945. gada 25. marta agrā rītā vīri bunkurā tika ielenkti un noslepkavoti – saspridzināti, starp viņiem arī Arnolds Skalbe (dzimis Depše, nomainīja uzvārdu uz Skalbe) no „Rasām”, viņš bija pie draugiem atnācis nejauši, lai pakavētu laiku un uzspēlētu kārtis, gājienš beidzās liktenīgi.

1945. gadā no kara atgriezās Kārlis Leiboms, taču viņu apcietināja, izsūtīja uz Sibīriju. Kad atgriezās, savu dzīvi saistīja ar Rīgu.

Kara laikā „Kaukuros” izpostīja. Pielabojot un pieremontējot varēja turpināt dzīvot gan „Lielkaukuros”, gan „Mazkaukuros”, vienīgi pietrūka darbīgo vīriešu roku. 1948. gadā nosakot Sausnējas „kulaku” saimniecības, par tādām tika noteikti arī „Lielkaukuri”, kuros no lielās dzimtas bija palikuši vien vecā Leibomu māte un vedekla Auguste. Sievietes nespēja nomaksāt lielos nodokļus, kādu laiku bija arī apcietinātas, taču uz Sibīriju viņas neizsūtīja.

„Lielkaukuru” mājas savu vērienīgu nezaudēja arī pēc kara – te bija siena un malkas šķūnis, lielais kulšanas šķūnis ar riju, klēts, no apjomīgās kūts gan bija palikuši vien mūri. Māja – koka guļbūve ar verandu un salmu jumtu. Ieejot mājā un pārkāpjot 30 cm augstam sliekšnim, vispirms bija ķēķis – saimniecības virtuve, tad vairākas istabas.

Ap 1946./1947. gadu „Lielkaukuros” sāka dzīvot Paulis un Berta Bērziņi ar dēlu Induli, vēlāk ģimenē pievienojās meitas Anita un Astrīda. Paulis Bērziņš bija krietns un darbīgs vīrs, daudz paveica „Lielkaukuru” māju sakārtošanā, salaboja jumtu, vienā ēkas galā izremontēja istabas, ielika logus. 1970. gados Bērziņi mājas iegādājās savā īpašumā. Paulis turpināja tās labiekārtot – uzlika šifera jumtu, ierīkoja ūdensvadu, izbūvēja kanalizāciju, atjaunoja verandu, nomainīja logus, sakārtoja elektroinstalāciju, uzturēja kārtībā saimniecības ēkas. Labs palīgs bija dēls Indulis.

Tā kā Paulim bija visas zemes apstrādāšanas iekārtas – spīļarkls, ecēšas, labības plāvējs, kartupeļu kopjamā un novācamā tehnika, pļaujmašīna, kasītājs, siena grābeklis – tad varēja saimniekot un ģimenei sagādāt nepieciešamo, protams, ievērojot padomju varas prasības – ierobežotu lopu skaitu, sie-

na daudzumu utt. Lauku darbus, siena sagādi veica kopā gan Bērziņi, gan Auguste Leibome. Visi bija čakli un rosīgi, Paulis un Berta strādāja lauku brigādē, vēlāk vīram uzticēja brigadieru darbu.

1965. gadā tika nodota ekspluatācijā kolhoza „Plēsums” jaunā „Kaukuru” ferma (100 slaucamas govīs) un arī dzīvojamā māja darbiniekiem. Vietējo māju cilvēki bija iesaistīti fermas darbā – Auguste strādāja par sargu, Berta – par slaucēju, Paulis – par fermas mehānizatoru.

„Lielkaukuru” laudis prata godam strādāt un arī svētkus svinēt. Paulis un Berta bija lieli dziedātāji, tāpēc katrā sanāksšanas reizē dziedāja, Berta ir spēlējusi arī Sausnējas pašdarbnieku teātrī, abas ar Augusti labprāt brauca ekskursijās un apmeklēja kultūras pasākumus. Bērziņu bērni izskolojās, dzīvoja un strādāja tālāk no dzimtas puses. 1980. gadā Paulis nomira, bet Berta pārcēlās pie meitas Anitas uz Amatu. Bērziņu vietā 1980. gadu sākumā „Lielkaukuros” sāka dzīvot Māra Skrabe ar bērniem – Daci, Daigu, Arvi. Epizodiski te mitinājās arī Māras dēls Raimonds un meita Vineta. Pirms tam Skrabju ģimene dzīvoja „Kaukuru” jaunajā mājā, bet no Mārcienas pagasta uz šo pusi pārcēlās 1978. gadā. Māras Skrabes vecākā meita Diāna jau bija precējusies ar Vasiliju Suščenko, un pamazām sakupoja viņu ģimene. Suščenko saime turpināja dzīvot „Kaukuru” mājā. Fermā strādāja gan Māra Skrabe, gan Diāna Suščenko, kādu laiku arī Daiga, Vineta, dažkārt iesaistījās visa ģimene. Mamma bija ļoti kārtīga un krietna slaucēja, un rūpīgu darbu viņa prasīja arī no saviem bērniem.

Kuplās Skrabju saimes bērni katrs izvēlējās savu ceļu. „Lielkaukuru” mājas palika klusākas, 2002. gadā no dzīves aizgāja Auguste Leibome. Māra Skrabe pārcēlās uz „Kaukuru” jauno māju. Neilgi „Lielkaukuros” dzīvoja kāda ģimene, līdz māja nodega, un šobrīd palikušas vien drupas...

Netālu no „Lielkaukuriem” atradās divas „Mazkaukuru” mājas. Vienās dzīvoja Šmitu ģimene. Kara laikā šo ēku daļēji izpostīja. Vēlāk te mitinājās Artūrs Sniedzītis un Leokādija (vietējie viņu iesauca par Luciju) Rudzis. Māja bija stipri sašauta, bet, to pielabojot, vienā istabā varēja dzīvot. Artūrs pirmais aizgāja no dzīves. Leokādija bija ļoti taupīga

un paskopa sieva, arī liela suņu mīlotāja. Pēc Artūra nāves viņa pārcēlās uz Liepkalni, mājas palika tukšas.

Otrajās „Mazkaukuru” mājās, kas atradās tuvāk „Lielkaukuriem”, saimniekoja Elza Jirgena ar bērniem. Kolhoza laikā Jirgeni celtajā kūtī ierīkoja slaucamo govju, vēlāk teļu fermu. Galvenā kopēja bija Elza Jirgena, palīgi – meitas un dēls. Vēlāk darbos palīdzēja Paulis un Berta Bērziņi. 1968. gadā fermā tika veikti vērienīgi remontdarbi.

Elzas Jirgenas bērni izskolojās un izvēlējās katrs savu dzīvesvietu, mājas palika klusākas. Pēc saimnieces aiziešanas mūžībā 1980. gadu beigās te neviens kādu laiku nedzīvoja. 1990. gados par „Mazkaukuru” zemes un jaunlopu fermas īpašniekiem kļuva Diāna un Vasilijis Suščenko. Sākotnēji piemājas saimniecībā bija viena govis un trīs telītes, pamazām ganāmpulks palielinājās līdz 23 liellopiem. Suščenko ģimene ir daudz izdarījusi īpašuma sakopšanā – ir veikti vērienīgi mājas remontdarbi, sakārtojot iekštelpas un ūdens sistēmu, nosiltinot ēku, nomainot jumtu un apakšējos guļbaļķus. Māju saimnieki nosauca par „Kaukuriņiem”. Kopīgi strādājot saimniekojot, piedzīvoti arī skumji brīži, īpaši Diānas vīra Vasilija nāve 2017. gadā. Viņš vien no mākoņu maliņas var nolūkoties, kā aug un attīstās „Kaukuriņi”.

Šobrīd saimniecībā ir 10 slaucamas govīs un viena zīdītāja govis – kā Diāna saka – smukumam. Galvenie iemītņieki un darbu veicēji ir Diāna Suščenko, meita Sanita Suščenko ar dēliņu Laurensu, un, ja nepieciešams, palīdzīgu roku sniedz arī kāds no Diānas bērniem, īpaši Sergejs Suščenko. Viņa pārziņā ir tehniskie darbi.

„Kaukuru” fermu 1997. gadā privatizēja Inta Stepanova, kura bija zemnieku saimniecības „Rasas” īpašniece (saimniecība dibināta 1993. gadā). Fermā bija vairāk nekā 80 liellopu (slaucamas govīs, teļi) un 100 vistas. „Rasas” bija bioloģiskā saimniecība, kura savu aktīvo darbību izbeidza 2003. gadā.

Lai arī „Kaukuri” šobrīd ir daudz klusāki, arī ēkas nolietotošas vai pamestas, gandarījums par Diānu Suščenko, kura kopā ar meitu Sanitu saimnieko „Kaukuriņos” un rūpējas par sava īpašumu skaistumu un sakoptību.

Materiālu apkopēja **Zinta Saulīte**, „Braku” muzeja vadītāja

Par balstvakcināciju pret Covid -19

Tuvojas rudens sezona, kurā paredzama pastiprināta saslimšana gan ar Covid -19, gan gripu.

Ir jaunumi vakcinācijā pret Covid -19. Pašlaik pieejamas gan oriģinālās, iepriekš reģistrētās Moderna un Pfiser vakcīnas, gan septembrī plāno jaunas un pielāgotas vakcīnas pašreiz cirkulējošajam Covid -19 vīrusam.

1. Netiek ņemtas vērā ("skaitītas") ne iepriekš saņemtās vakcīnu devas, ne pārslimošanas reizes. Seniori pēc 65 gadu vecuma un imūnsupresētas personas var vakcinēties trīs mēnešus pēc pēdējās oriģinālās vakcīnas devas saņemšanas, pārējie – sešus mēnešus pēc pēdējās oriģinālās vakcīnas devas saņemšanas. Pēc akūtas saslimšanas vakcinēties var pēc viena mēneša.

2. Ja saņemta kaut viena vakcīnas deva, vakcinēsim no septembra ar vienreizēju Covid

-19 vakcīnas devu, kura pielāgota šobrīd cirkulējošam Covid -19 vīrusam, kā tas līdz šim bijis ar gripas vakcīnu. Tātad vakcīna gan pašlaik vēl nav pieejama, bet to sola septembrī. Ja kāds vēlas, var saņemt arī iepriekšējo vakcīnu (Moderna vai Pfiser), negaidot jauno un pielāgotu vakcīnu. Bet par to jāvienojas ar ģimenes ārstu. Ja nu kāds nav saņēmis nevienu vakcīnas devu, tad vakcinēsim ar divām pielāgotām vakcīnas devām.

Plānota vakcinācijas iespēja arī bērniem no 5 gadu vecuma.

3. Rekomendē vienlaicīgi saņemt gan Covid -19 vakcīnu, gan gripas vakcīnu.

4. Vakcinācija notiks ģimenes ārstu praksēs. Iesakām jau laikus sazināties ar savu ģimenes ārstu par vēlmi vakcinēties, lai varam plānot turpmāko darbu.

Aina Braķe, ārste

Kopējais atbalsta periods MĀJOKĻIEM AR MALKAS APKURI

No 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim

IR
maksājumu
apliecinošs
dokuments

- kompensē 50% no cenas, kas pārsniedz 40 €/ber. m³
- par vienu ber.m³ ne vairāk kā 15 €

**maksimālais
atbalsta
apjoms
- 35 ber./m³
vai 21 sters**

NAV
maksājumu
apliecinoša
dokumenta

- pašapliecinājums par malkas apkuri un malkas iegādi līdz 31.augustam
- iesniegums jāiesniedz no 1.oktobra līdz 30.novembrim

**vienreizējs
atbalsts
60€**

**iesniedz
iesniegumu
PAR ABIEM
ATBALSTA
VEIDIEM**

- aprēķina atbilstoši nosacījumiem
- ņem vērā jau izmaksāto 60€ atbalstu

**izmaksā aprēķinātā
atbalsta daļu,
kas pārsniedz
60€**

Iesniegumus pieņem pašvaldībā
no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim

Persona iesniedz
iesniegumu elektroniski
www.epakalpojumi.lv

VAI

vēršas pašvaldībā
vai tās izveidotā
iestādē **klātienē**

Balstvakcinācija pret Covid-19

ar pielāgotajām vakcīnām*

Pabeigts primārās vakcinācijas kurss un veikta balstvakcinācija būtiski samazina smagu slimības, hospitalizācijas un nāves risku no Covid-19. Nav sarežģītu Covid-19 vakcinācijas algoritmu, bet ir **vienas balstvakcinācijas princips.**

Kur saņemt vakcināciju?

Savā ģimenes ārsta praksē vai ārstniecības iestādes vakcinācijas kabinetā!

Kam iesaka vakcinēties pret Covid-19?

Vakcinācija rekomendējama visai sabiedrībai.

Kad vakcinēties ar pielāgotu vakcīnu?

3 mēnešus pēc pēdējās oriģinālās vakcīnas saņemšanas – cilvēkiem no 65 gadu vecuma un imūnsupresētiem cilvēkiem,

6 mēnešus pēc pēdējās oriģinālās vakcīnas saņemšanas – visiem pārējiem iedzīvotājiem,

1 mēnesi pēc pārslimošanas ar Covid-19.

Stingri rekomendējama:

- imūnsupresētiem cilvēkiem no 5 gadu vecuma un viņu ciešām kontaktpersonām,
- ilgstošiem sociālās aprūpes centru iemītniekiem un to aprūpes personālam,
- senioriem vecumā no 65 gadiem,
- veselības aprūpes personālam,
- cilvēkiem ar hroniskām slimībām no 5 gadu vecuma,
- grūtniecēm.

Vakcinācijas devu skaits

Iepriekš saņemtās Covid-19 vakcīnas devas	0 devas	1 deva	2 devas un vairāk
Jāsaņem pielāgotās Covid-19 vakcīnas	2 devas	1 deva	1 deva

Pārslimošanas fakts **NETIEK** pielīdzināts vienai vakcīnas devai.

***Pielāgotās vakcīnas** – oriģinālajām vakcīnām sekojoši reģistrētās Covid-19 vakcīnas, kur kā imunizējošie antigēni kombinācijā ar Wuhan variantu, izmantoti SARS CoV-2 epidemioloģiski aktuālie SARS CoV-2 vīrusa varianti.

Oriģinālās vakcīnas – jau reģistrētās Covid-19 vakcīnas, kuru sastāvā kā imunizējošais antigēns izmantots tikai SARS CoV-2 vīrusa Wuhan varianta piķa proteīns.

Informāciju sagatavoja: Slimību profilakses un kontroles centrs, Nacionālais veselības dienests

Valsts policijas informatīvais materiāls par saimniecību drošību

Saistībā ar to, ka Latvijas Republikas teritorijā palielinās degvielas zādzību skaits no saimniecībām un traktor-technikas, Valsts policija ir izveidojusi informatīvo materiālu par saimniecību drošību, kuru iespējams apskatīt interneta vietnēs: <https://manadrosiba.lv/> [pieaugusajiem/](https://pieaugusajiem.lv/) un Ērgļu apvienības mājaslapā: www.ergli.lv.

Speciālistu pieņemšana Ērgļu slimnīcā:

ķirurgs – 19. septembrī;
ginekologs – 7. septembrī;
pulmonologs – 6. septembrī;
neirologs – 28. septembrī.
Bērnu mobilais buss ar okulistu un osteopātu – 11. oktobrī.
A. Braķe, ārste

Svecīšu vakari:

Katrīnas kapos – 17. septembrī 16.00;
Runakalna kapos – 24. septembrī plkst. 16.00;
Liepkalnes kapos – 24. septembrī plkst. 17.00;
Vējavas kapos – 1. oktobrī plkst. 16.30;
Jumurdas kapos – 1. oktobrī plkst. 18.00;
Sausnējas kapos – 1. oktobrī plkst. 17.00;
Blaumaņa kapos – 1. oktobrī plkst. 17.00;
Miera kapos – 8. oktobrī plkst. 16.00;
Sauleskalna kapos – 8. oktobrī plkst. 18.00